G CONSELLERIA
O ADMINISTRACIONS
I PÚBLIQUES I
B MODERNITZACIÓ
/ DIRECCIÓ GENERAL
FUNCIÓ PÚBLICA I
ADMINISTRACIONS
PÚBLIQUES

Pautes de neteja i desinfecció de superfícies i espais COVID-19, versió 2

Aquest document és provisional i se seguirà treballant en ell per millorar-lo i completant-lo amb la informació tècnica i científica que es vagi publicant, així segons la fase en que es trobi aquesta alarma.

1.-Justificació

Tot i que no es coneix de forma precisa, per analogia amb altres infeccions causades per virus, sembla que la transmissió es produiria a través del contacte estret amb les secrecions respiratòries que es generen amb la tos o l'esternut d'una persona malalta. Aquestes secrecions infecten una altra persona si entren en contacte amb les mucoses nassal, ocular o bucal.

Tanmateix, les gotícules que contenen el virus poden dipositar-se en superfícies i espais. Segons diferents autors cientťífics, és possible la transmissió del coronavirus des d'aquestes superfícies contaminades, donada la supervivència que té en les mateixes. L'anàlisi de diversos estudis revela que el coronavirus pot sobreviure en superfícies de vidre, metall o plàstic fins i tot per més de 9 dies (a la temperatura de 30ºC o més es redueix el temps de la supervivència).

Donada la potencial supervivència del virus en les superfícies i espais de treball convé establir unes pautes de neteja i desinfecció.

Està demostrat que determinats desinfectants d'us domèstic i biocides d'ús professional aplicats a les superfícies i objectes els inactiva de manera eficaç.

2.- Objectiu

Ateses les recomanacions de les Autoritats Sanitàries de realitzar desinfeccions en diversos centres i llocs, s'estableix com a objectiu, l'establiment d'unes pautes de desinfecció en els centres de treball de l'Administració de la CAIB.

3.- Desinfectants

Entre els desinfectants d'ús domèstic que les autoritats sanitàries recomanen es troben el lleixiu (en dilució de 1:50) i l'alcohol de 70º.

El lleixiu domèstic és molt efectiu per a la desinfecció de superfícies:

- Superfícies que es toquen amb freqüència: taules i cadires, escriptoris, armaris, taules de treball, etc.
- Poms de les portes.
- Superfícies del bany i inodors.
- Aixetes

Per a que el lleixiu sigui eficaç cal netejar prèviament les superfícies amb baietes humides, per recollir la pols.

Després, s'ha de netejar aquestes mateixes superfícies amb una altra baieta humida amb la dissolució de lleixiu al 1:50.

Com preparar el lleixiu de 1:50?

1. *Agafar 20 ml de lleixiu domèstica, no importa la marca.*
2. *Tirar dins d'una ampolla de 1 litre*
3. *Omplir l'ampolla amb aigua de l'aixeta fins a completar.*
4. *Tancar i donar-li la volta diverses vegades per barrejar.*

Atenció: s'ha de preparar la mescla el mateix dia del seu ús.

Mullar una baieta neta amb aquesta dissolució per desinfectar les superfícies. Netejar la baieta amb l'aigua de l'aixeta després de cada ús i tornar a impregnar-la amb aquesta dissolució de lleixiu. S'han d'emprar guants.

Els objectes personals es poden desinfectar amb alcohol de 70 º:

- Ulleres
- Telèfons fixos.
- Mòbils (evitar compartir-los)
- Teclats d'ordinador i ratolí
- Claus.

Com preparar l'alcohol de 70º?

1. Partir de l'alcohol per desinfectar les ferides que és el que tenim a casa o als centres de treball, que és l'alcohol de 96º.

2. Agafar 70 ml d'alcohol de 96º.
3. Omplir amb aigua de l'aixeta fins a 100 ml.
4. Tancar i donar-li la volta diverses vegades per barrejar.

Mullar un drap net amb aquesta dissolució per desinfectar els objectes personals.

A més d'aquests, hi ha altres viricides autoritzats pel Ministeri de Sanitat. Aquests i els que interessen pel objecte d'aquest document són TP2 (desinfecció de superfícies i aèria, ús ambiental). A la pròpia web del Ministeri de Sanitat pel que fa referència al coronavirus s'ha posat un enllaç amb aquests productes: https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas_PT2_ambiental.pdf

Pel que fa a aquests productes, són biocides i es troben regulats per la seva pròpia normativa, la qual cosa fa que no puguin ser aplicats per la empresa convencional de neteja que va als distints centres de treballs, sinó que han de ser aplicats per empreses inscrites en el ***Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides a les Illes Balears***:

Mallorca:
https://www.caib.es/sites/salutambiental/es/mallorca-33681/

Menorca:
https://www.caib.es/sites/salutambiental/es/menorca-33089/

Eivissa i Formentera:
https://www.caib.es/sites/salutambiental/es/ibiza_y_formentera-33090/

4.- Normes preventives d'higiene personal.

Com a norma general se seguiran les pautes de conducta higiènica dictades per les Autoritats Sanitàries, com són el rentat freqüent de mans i altres hàbits d'higiene respiratòria per evitar la propagació del virus (tossir, esternudar en el colze, ús de mocadors d'un sol ús...).

Aquestes pautes d'higiene personal i altres mesures bàsiques de protecció han estat difoses per cada Conselleria en coordinació amb el Servei de Prevenció. Actualment als edificis només hi ha treballadors que presten serveis essencials, ja què la majoria estan desenvolupant les seves tasques mitjançant el teletreball.

S'ha de verificar que els banys en tot moment estiguin dotats de sabó i/o solucions hidroalcohòliques, paper d'un sol ús o assecadores elèctriques i que disposin de papereres amb tapadora i pedal.

També s'han de verificar les mesures que el Servei de Prevenció ha recomanat pel personal d'atenció al públic.

També s'ha de verificar que estigui als llocs visibles (per exemple en miralls, paret frontal del lavabo) el cartells informatius damunt el correcte rentat de mans que també han estat difosos per cada Conselleria.

S'ha de pautar el rentat de mans, almenys:

- Abans de menjar
- Després de esternudar, tossir o mocar-se el nas.
- Després d'usar el bany
- Abans de manipular aliments
- Després de tocar o netejar superfícies que puguin estar contaminades
- Després d'usar o compartir equips com la taula o el ratolí dels ordinadors personals

Els objectes d'ús personal com ulleres, mòbils, se desinfectaran freqüentment amb solució hidroalcohòlica desinfectant (veure punt 3).

5.- Normes generals de neteja i desinfecció

La neteja elimina gèrmens, brutícia e impureses mentre que la desinfecció mata els gèrmens en aquelles superfícies i objectes. Per això, és molt important que hagi una bona neteja abans de procedir a la desinfecció.

5.1- *Pautes per la neteja i desinfecció del centres de manera general:*

S'utilitzaran els desinfectants d'ús domèstic que les autoritats sanitàries recomanen de manera freqüent (veure punt 3, preparació i ús).

Els punts crítics són les superfícies que es toquen amb més freqüència per distints usuaris, és a dir, si per exemple el teclat d'un ordinador només és utilitzat per una única persona no és un punt crític, d'aquí la importància de procurar no ocupar llocs d'altres treballadors.

PUNTS CRÍTICS QUE REQUEREIXEN UNA ESPECIAL ATENCIÓ EN CENTRES DE L'ADMINISTRACIÓ	
Baranes i passamans	Lloc de descans (gelera, armaris i microones)
Superfícies de les taules compartides	
Superfícies de suport	Cadires de les taules compartides
Poms de portes	Portes d'arxius
Ascensors	Portes de banys
Armaris	Fotocopiadores
Interruptors	Portes d'accés i de sortida
Telèfons	Pantalles protectores de metacrilat
Aixetes	Teclats d'ordinadors compartits
Inodors	Timbres
Claus d'aigua	Cadires, butaques, i sofàs que puguin ser compartits
Assecadors de mans	
Taules i cadires de les sales de reunions	Dispensadors d'aigua
Màquines de vending	

Quan s'utilitzin productes químics per la neteja, és important mantenir portes i finestres obertes, sempre que sigui factible, per tal de protegir la salut del personal de neteja.
La neteja general se realitzarà en humit, des de les zones més netes a les brutes.

El personal de neteja s'haurà de protegir amb mascareta i guants, i se complirà la normativa de prevenció de riscos laborals. En cas de contractació externa, els equips de protecció individual els ha de proporcionar l'empresa de neteja als seus treballadors.
Després de realitzar la neteja, el personal encarregat de la mateixa, haurà de rentar-se les mans.
El personal de neteja propi de l'Administració en cap cas s'endurà la roba de treball a ca-seva.

5.2-Pautes per la neteja i desinfecció del centres quan hi hagi un cas de COVID-19:

General:

És molt probable que en qualsevol moment les Autoritats Sanitàries decideixen que alguns llocs de treball necessitin ser netejats i desinfectats amb una major

freqüència del que és habitual, ja què la majoria són llocs de pública concurrència (oberts o tancats). S'ha de tenir en compte que el Servei de Prevenció treballa de manera coordinada amb la Conselleria de Salut identificant els casos amb COVID-19 de l'Administració i també en la determinació dels casos concrets.

Abans de procedir a una desinfecció convindria realitzar una consulta i valoració al Servei de Prevenció dels llocs de feina que s'han de desinfectar, de vegades hi ha confusió en diversos aspectes (tot o part de l'edifici, casos concrets, si el cas no presentava símptomes en el treball, ...)

Pas previ a la neteja i desinfecció: senyalització i informació

Una vegada fora del lloc de treball la persona sospitosa o confirmada amb COVID-19,

a) Si el cas ocupa un despatx específic, ha de tancar-se la porta i senyalitzar-se el risc. Les finestres han de romandre obertes fins que el despatx no s'hagi desinfectat.

b) Si el lloc de treball del cas es troba en una sala amplia de treball, compartida amb altres persones, se senyalitzarà l'àrea 2 metres al voltant del lloc de treball del cas (sòl, mobiliari), i les zones i mobiliari d'ús compartit de tota la sala de treball (armaris o arxivadors, fotocopiadores, etc.)

A les altres persones treballadores de l'àrea se'ls informarà immediatament i se'ls demanarà que extremin les mesures de higiene personal (punt 4), així com que s'extremin les mesures de neteja i desinfecció en els punts crítics (punt 5.1)

Aquesta informació es farà extensiva a tots el personal del centre, inclòs el de neteja i els usuaris.

Neteja i desinfecció

Encara no queda molt clar si per la neteja i desinfecció en casos probables o confirmats de COVID-19, s'han d'utilitzar els desinfectants domèstics que les Autoritats Sanitàries recomanen o s'han d'utilitzar els viricides autoritzats pel Ministeri de Sanitat, el que implica la contractació per una empresa autoritzada

per l'aplicació de productes viricides inscrita Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides a les Illes Balears (veure punt 3)

Atesa la gravetat de la situació i l'estat actual dels coneixements tècnics respecte al COVID-19, es recomana la contractació d'una empresa autoritzada per l'aplicació de productes viricides (inscrita Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides a les Illes Balears) i no deixar aquesta responsabilitat al personal convencional de la neteja[1].
Aquestes empreses hauran de presentar un Pla d'actuació de neteja i desinfecció que compta amb:

- Un diagnòstic de situació que anirà acompanyat d'una inspecció i una avaluació de la situació i riscos.
- Un programa d'actuació amb pautes de neteja, desinfectants a utilitzar, mètode d'aplicació, protecció dels elements susceptibles de ser afectats (endolls, ordinadors, altres equips informàtics, etc).
- La gestió adequada de residus.

A més ofereixen successius treballs de desinfecció amb caràcter preventiu els dies posteriors a la desinfecció.
Per tant, és recomanable contractar una empresa inscrita en el ROESB autoritzada per l'aplicació d'aquests viricides assenyalats pel Ministeri de Sanitat (veure punt 3 enllaç d'empreses autoritzades per illes)

L'aplicació d'aquests desinfectants obliga a fer-ho quan l'espai a desinfectar està sense persones i, posteriorment, a mantenir el termini de seguretat que recull l'autorització de cada desinfectant
L'empresa aplicadora indicarà una sèrie de mesures preventives al responsable del centre, per a garantir que els treballadors no tinguin una exposició perillosa al viricida quan tornin al seu lloc de treball.

6.- Ventilació

El propòsit de la ventilació dels espais tancats, és mantenir una bona qualitat de l'aire interior, garantint que aquest aire és segur de respirar. L'amuntegament i la falta d'aire fresc, són factors que afavoreixen la transmissió de virus.

1Consultat a la DG de Salut Pública i Participació no hi ha un criteri legal establert que estableixi quan la desinfecció l'ha de realitzar el personal de neteja amb desinfectants domèstics o una empresa autoritzada per l'aplicació de productes viricides, les dues opcions legalment estan permeses.

Cas d'utilitzar ventilació per mitjans mecànics, s'ha d'observar un bon manteniment i desinfecció dels equips.

ANNEX 1. EXEMPLE[2] DE SENYALITZACIÓ QUAN HI HA UN CAS DE COVID-19

Senyalitzar[3] pel responsable de l'edifici, marcar la senyal de risc visible

A un despatx: frase de risc directament a la porta.
Frase de risc: "PROHIBIDA L'ENTRADA, EN AQUEST DESPATX HI HA UN CAS DE COVID-19, NOMÉS PERSONAL AUTORITZAT FINS A LA SEVA DESINFECCIÓ"

En una sala amplia de treball, compartida amb altres persones. Senyalitzar el lloc de treball amb la frase de risc (per exemple en la pantalla de l'ordinador) i cinta senyalitzadora o aïllant al terra, millor groga en una àrea de 2 metres al voltant del lloc de treball. Les zones i mobiliari d'ús compartit (armaris o arxivadors, fotocopiadores,etc) aferrar directament la senyal.
Frase de risc: " NO SOBREPASSAR LA CINTA FINS A LA SEVA DESINFECCIÓ. EN AQUEST LLOC DE TREBALL HI HA HAGUT UN CAS DE COVID-19. "

A l'edifici de manera general[4]: recomanable pictograma de perill en general i frase de risc principalment a les portes d'accés i sortida de l'edifici, ascensors i banys implicats.
Frase de risc: "EXTREMAR LES MESURES D'HIGIENE PERSONAL .EN AQUEST EDIFICI (INDICAR LA PLANTA O ZONA SI PROCEDEIX) HI HA HAGUT UN CAS DE COVID-19. "

	
Pictograma- Risc biològic	Pictograma- Perill en general

Una vegada es realitzi la desinfecció es retirarà aquestes advertències

2 És un exemple de senyalització, cada centre pot adaptar la senyalització a les seves circumstàncies, l'objectiu principal és identificar sense cap dubte la possible zona infectada (no hi ha senyalització per temes de coronavirus especifica als centres de treball que no guarden relació amb la seva pròpia activitat i que la presència del coronavirus constitueix una situació excepcional, la majoria dels centres)
3El RD 664/1997 d'agents biològics no és d'aplicació als centres de treball que no guarden relació amb la naturalesa de l'activitat . Els pictogrames són facultatius, per exemple, el pictograma de risc biològic surt del RD 664/97, que no és d'aplicació a la majoria dels centres, però ens pot ajudar a identificar zones fàcilment.
4L'objectiu és informar de què s'extremin les mesures d'higiene personal a tota la població que accedeixi a l'edifici. És recomana el pictograma de perill en general i no el de risc biològic per a què no hi hagi la sensació que tot l'edifici està infectat.